

Les relations logiques (Príslovkové vedľajšie vety účelové – zhrnutie)

Vypracovala: Mgr. Eva Gutová

Tak ako slovenčina, tak aj francúzština používa na vyjadrenie príčiny, dôsledku, účelu alebo opozície viaceré rôznych výrazových prostriedkov. Aby pri preklade nedošlo k zmene významu je potrebné rozlišovať predovšetkým vzťah príčiny a dôsledku. Dôsledok je vždy výsledkom príčiny. Pre presnejšie určenie vzťahov medzi hlavnou a vedľajšou vetou si môžeme pomôcť niekoľkými otázkami.

Na príčinu sa pýtame otázkou: **Pourquoi?** – Prečo?

Na dôsledok sa pýtame: **Quel est le résultat?** – Aký je výsledok (dôsledok)?

Na účel sa pýtame: **Pour quoi faire?** – Na čo?/ Kvôli čomu?

Najčastejšie používanou spojkou uvádzajúcou **príčinu** je spojka **parce que** (pretože, lebo).

Je ne suis pas venu parce que j'avais une réunion.

Neprišla som, pretože som mala schôdzu.

Je pars parce que vous ne m'aimez pas.

Odchádzam, pretože ma nemáte radi.

J'ai commis une faute parce que j'étais pressé.

Urobil som chybu, lebo som sa ponáhlal.

Pre vyjadrenie **dôsledku** sa vo francúzštine používajú výrazy **donc** (teda, tak, tak teda) a **alors** (nuž, teda).

- **donc**

Il a commis une faute, donc on l'a renvoyé.

Urobil chybu, tak ho prepustili.

Je suis végétarien, *donc* je ne mange pas de viande.

Som vegetarián, nuž nejedávam mäso.

Výraz **donc** môže stáť aj za slovesom.

Le 14 juillet est un vendredi, *donc* il y aura un week-end de trois jours.

..., il y aura *donc* un week-end ...

14. júla je v piatok, budeme mať teda predĺžený (= trojdňový víkend).

- ***alors***

Je dois conduire, *alors* je ne bois pas d'alcool.

Musím šoférovať, teda nepijem alkohol.

J'ai tout terminé, *alors* je m'en vais.

Všetko som dokončil, nuž odchádzam.

V **odporovacom súvetí** sa stretávame so spojku **mais** (ale) alebo príslovkami **pourtant** (predsa, však) a **par contre** (naproti tomu, naopak).

- ***mais***

Je te donnerai mon avis, *mais* tout d'abord je lirai tous les renseignements.

Poviem ti svoj názor, ale najprv si prečítam všetky informácie.

Julie est mariée, *mais* sa sœur est célibataire.

Júlia je vydatá, ale jej sestra je slobodná.

- ***pourtant***

Ils se disputent tout le temps, **pourtant** ils s'adorent.

Neustále sa hádajú a predsa sa navzájom zbožňujú.

Il neige, **pourtant** je vais me promener.

Sneží, predsa však sa idem prejsť.

V uvedených vetách sa pred výrazom **pourtant** píše čiarka, pretože nasleduje po hlavnej vete a uvádza vedľajšiu vetu. **Pourtant** však môže stáť aj na začiatku vety. V takomto prípade sa čiarka dáva za tento výraz.

Gérard est professeur. **Pourtant**, il fait des fautes d'orthographe.

Gérard je profesor, predsa však robí pravopisné chyby.

Tout est prêt. **Pourtant**, quelques détails restent à régler.

Všetko je pripravné, predsa však ostáva doriešiť niekoľko detailov.

- **par contre**

Je travaille le samedi, **par contre** je suis libre trois jours par semaines.

V nedeľu pracujem, naproti tomu mám cez týždeň tri dni voľna.

Je n'aime pas le lait, **par contre** j'aime beaucoup les yaourts.

Nemám rád mlieko, naopak mám veľmi rád jogurty.

V prípade totožnosti podmetov v hlavnej vete a vo **vedľajšej vete účelovej** používame polovetnú konštrukciu vytvorenú pomocou predložky **pour (aby)**, po ktorej nasleduje **infinitív**.

Je fais attention **pour** ne pas tomber.

Dávam pozor, aby som nespadol.

Elle a téléphoné **pour** prendre rendez-vous.

Zatelefonovala, aby si dohodla stretnutie.

Zopakujte si:

1. Charakterizujte vzťah medzi príčinou a dôsledkom.
2. Uvedte spojku, ktorá uvádza vedľajšiu vetu príčinnú.
3. Vymenujte výrazy, pomocou ktorých vyjadríme dôsledok.
4. Nájdite ďalšie možné spôsoby pre preklad výrazov pourtant a par contre v uvedených vetách.
5. Vytvorte jednoduchý vzorec polovetnej konštrukcie pre vedľajšiu vetu účelovú.

Literatúra:

DELATOUR, Y. a kol.: Grammaire du Français

TAIŠLOVÁ, J.: Mluvnice francouzštiny - pracovní sešit

GRÉGOIRE, M.: Grammaire progressive du Français avec 500 exercices.